

Set morts en un xoc aeri a Mallorca

Els dos aparells, un helicòpter i un ultralleuger, van col·lidir per causes desconegudes

Les restes d'un dels aparells ■ BOMBERS

França busca forçar el diàleg entre els EUA i l'Iran

Bona sintonia entre Trump i Johnson al G-7

116119-120956L

ESPAI PISCINES

GRQP Ens banyem?
BOTIGUES A BANYOLES I OLOT
DELEGACIÓ MARESME
Tel. 902 107 208
www.espaipiscines.com

EL PUNT AVUI +

1,20€

DILLUNS • 26 d'agost del 2019. Any XLIV. Núm. 15101 - AVUI / Any XLI. Núm. 13971 - EL PUNT

Alerta per l'augment de les agressions homòfobes

PUJADA • Les incidències registrades aquest any per l'Observatori de l'Homofòbia estan a punt ja de superar les del 2018

ENTREVISTA Eugeni Rodríguez

“Són joves que actuen en grup”

ACCIONS • Es posa en marxa un canal de WhatsApp per atendre les víctimes però el col·lectiu reclama més recursos

L'ESPORTIU

Antoine Griezmann celebra el seu segon gol d'ahir, que va portar la tranquil·litat als blaugrana ■ EFE

Griezmann es fa perdonar

El Barça, amb dos gols del francès, s'imposa clarament al Betis (5-2)

Nacional

P10

Huguet: “Els vots no faran cedir l'Estat”

El meu país Montserrat Nebrera

“Si no canvien les relacions entre l'independentisme esbojarrat i l'Estat profund, el problema s'enquistarà” P12

DE TOTHOM I PER A TOTHOM

CERVENA
Capital de la cultura catalana
www.cervena2019.cat

130185-1209265L

LES SÈRIES. El sabater és el que va més mal calçat / En un avió, el canvi de pressió pot fer explotar els implants de silicona dels pits P6-7

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

HERMES COMUNICACIONS SA

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lúcia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell de lectors: Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva i local), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Miquel Fuentes (Administració i RH), Lluís Cama (Producció) i Ricard Forcat.

Keep calm

Matthew Tree

Weimar del Tàmesi

El Brexit ja s'ha infiltrat tant en la vida dels anglesos —entre els quals acaba de passar un parell de setmanes— que

fins i tot els anuncis hi fan referències. En arribar a Gatwick, per exemple, el cartell d'una empresa que fa pastissos prefabricats declara que "Units, prosperarem" (s'entén: "units tots els britànics", però fora de la UE). O bé un anunci d'una furgoneta (*van*, en anglès) fa servir un joc de paraules patrioter: "Great Britvan" (en comptes de "Great Britain"). Mentrestant, el sector de la població que no vol el Brexit recorre a la ironia: un amic meu va celebrar el seu aniversari obrint una ampolla de *prosecco* i tot seguit va dir: "Tenint en compte els temps que s'acosten, és una mica decadent, això; com si estiguéssim a la República de Weimar; aviat ens trobarem empenyent carretons plens de piles de bitllets de banc gairebé sense valor cap a les botigues..." I no exagerava gaire: pocs dies després es va filtrar un infor-

El 'Brexit' s'ha filtrat tant en la vida dels anglesos que fins i tot els anuncis hi fan referències

me governamental que va confirmar que després d'un Brexit sense acord, hi hauria carències greus de menjar i medicaments. Per si això fos poc, un altre informe recent —de la Universitat de Strathclyde— ha revelat que a les escoles hi ha hagut un augment de *bullying* contra els alumnes procedents de la UE. Ara bé, una persona que ha treballat durant anys en un dels escafonos més alts de l'administració pública em va assegurar que, segons les seves fonts ben fiables, el Brexit no tindrà lloc. Una altra persona que ha treballat des de fa temps com a assistent parlamentari a Westminster (per tant, també té unes fonts fidedignes) em va dir que a principis d'octubre no només hi haurà eleccions generals sinó que és gairebé segur que l'oposició anti-Brexit guanyarà. O sigui, hi ha una possibilitat real que els meus compatriotes no acabin empenyent carretons de lliures desvalorades cap a tendes desproveïdes de fàrmacs o aliments alhora que els seus fills cada cop més xenòfobs atonyinen els companys continentals als patis escolars...

La vinyeta

Fer

Caiguda lliure

Eva Vázquez

Aquell tercer que escolta

És dins la intimitat de la llar, mentre la mare de Walt Whitman disposa amb una lleugera remor els plats del sopar damunt la taula, que Alain Corbin fa començar la seva *Història del silenci*, un llibre de poc més d'un centenar de pàgines, publicat per Fragmenta en català i Acantilado en castellà, que es passeja per les diverses densitats d'aquest no-res magnètic, aquesta presència que flota a l'aire com un "forat negre" d'obscur poder, del qual cada vegada tenim menys ocasions de gaudir. Historiador sensible, Corbin es fa acompanyar per un grapat d'autors magnífics —d'origen aclaradament francès, també s'ha de dir— que han escrit sobre el tema al llarg del temps, de manera que la lectura del llibre, fins i tot entès com un mer recull de "citacions reveladores", resulta captivadora, no tant perquè esgoti el tema, sinó per la delicadesa amb què aconsegueix expressar alguns dels seus matisos, des del silenci percebut com "un gas feixuc i irrespirable", fins al silenci intolerable de Déu, que calla davant el nostre patiment, passant pel silenci dels animals,

“Corbin raona que el silenci és ‘el lloc interior d'on emergeix la paraula’

pesant com "un bloc petrificat", o el que s'incrusta a la pedra de les catedrals, o aquella "transparència aèria" que al desert "ens obre al món ignorat dels sons infinitament petits", o el que només es percep als boscos, parant bé l'orella, confós amb la respiració de les fulles seques o, com en deia Joseph Conrad, amb "la quietud rumiosa de l'univers". En silenci, ens enfonsem en la meditació i en el remordiment, ens hi encomanem per resar i per estimar en secret, el rebem a vegades com una benedicció, i en d'altres ens ve impositat com un càstig. Callen els eremites i els presoners i els malalts; els místics

s'hi embolcallen amb un calfred, els aventurers hi troben repòs. El culte al silenci, que avui tenim tan bandejat, va néixer a les cel·les dels monjos i ha acabat adherit als objectes que tenim a tocar, a casa, dins el plat de sopa, suspès o ficat dins els ulls de fang de l'estatueta del rebedor, i ja sabem com s'estimava Proust les cambres memorioses, amb llits coberts de brodats i mussolina com la de la tia Léonie, on "l'aire hi era saturat de la fina flor d'un silenci tan nutritiu, tan suculent, que no hi entrava més que amb una espècie de golafreia". La tesi que regeix el raonament sencer de Corbin és que el silenci és "el lloc interior d'on emergeix la paraula", el refugi darrer potser abans de la mort. Quan dues persones entaulen conversa, dirà Max Picard, un dels autors més citats al llibre, un tercer sempre s'hi fa present: el silenci que escolta, de manera que quan callem l'únic que passa és que "la paraula s'aguanta la respiració". Ni Donald Trump, ni Boris Johnson, ni Matteo Salvini, ni Jair Bolsonaro, per desgràcia, llegiran mai aquest llibre preciós.

EL PUNT AVUI+

Edita: Hermes Comunicacions SA
http://www.elpuntavui.cat
972 18 64 00
Güell, 68. 17005. Girona

Director: Xevi Xirgo i Teixidor. Vicedirectors: Emili Gispert i Toni Muñoz. Directors adjunts: Joan Rueda, Miquel Riera, Xevi Sala i Ferran Espada.

Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Carles Sabaté i David Brugué (Nacional), Anna Puig i Jordi Nadal (Comarques Gironines), Pilar Esteban (Europa-Món), Jaume Vidal i Xavier Castillón (Cultura), Montse Martínez (Apunts), Pere Gorgoll (Neurologiques), Marcela Topor (Catalonia Today), Manel Lladó (Fotografia), Jordi Molins (Disseny), Quim Puigvert (Llengua), Jaume Batchellí (Producció) i Antoni Dalmau (Tancament).

Conseller delegat: Joan Vall i Clara.

Direcció Comercial: Eva Negre i Maria Àngels Taulats (El Punt Avui), Eduard Villacé (Agències), Josep Sánchez (L'Esportiu) i Elsa Romero. Webs i Sistemes: Josep Madrenas (Director), Joan Sarola (Sistemes) i Ramon Buch (Disseny). Recursos Humans: Miquel Fuentes. Administració: Carme Bosch. Producció i Logística: Lluís Cama.

Accedeix als continguts del web

Podràs gaudir per un dia dels avantatges del web amb aquest codi QR o entrant a <http://epa.cat/c/k7jdii>

A la tres

David Brugué / dbrugue@elpuntavui.cat

La mirada sibil·lina

Com a ciutadans, sovint tenim una fantasia. Que vivim en una societat avançada, que ha evolucionat i que els errors que s'han comès al llarg dels segles, els hem anat superant per anar cap a un món més just. És d'aquelles coses que et donen tranquil·litat espiritual i que a la majoria dels mortals ens permeten dormir. I sempre hi acaba havent alguna cosa que et desperta d'aquest somni irreal. Ja no es tracta només de viure en un Estat que es diu democràtic i que d'això en té ben poc. Ni de veure les besties del beneit de Trump ni com un president desforesta el principal pulmó de la Terra. A casa nostra, al costat de la nostra porta, es donen situacions que a dia d'avui haurien d'estar plenament superades. Les dades de l'Observatori contra l'Homofòbia són d'aquelles xifres que, com a societat, ens haurien de fer reflexionar: en set mesos ja hi ha hagut tants atacs com en tot un any

“El problema no és ser gai. És que encara hi hagi tants ignorants al món

contra persones homosexuals.

I un afegit que és preocupant: els atacants són majoritàriament gent jove. No es pot atribuir, doncs, el fet de l'atac a una generació passada que ha viscut el fet homosexual com una cosa clandestina i fora de la llei. Tampoc seria cap excusa. Les escoles, els mitjans, les famílies o les administracions

fan una feina encomiable de normalització que es demostra insuficient. És un problema de base que demostra que aquesta societat està anant enrere pel que fa a drets socials i humans.

Però el col·lectiu homosexual no pateix només agressions físiques. Ser homosexual en molts llocs de Catalunya encara continua essent massa difícil. Barcelona, per la seva dimensió, proporciona una llibertat que en els pobles mitjans i petits no existeix. Llocs on els comentaris i les mirades continuen generant un assetjament molt sibil·lí que condiciona la vida d'unes persones que han d'estar sotmeses contínuament a un judici moral pel simple fet d'anar-se'n al llit amb qui els dona la gana. Sentiments de culpa, de vergonya i d'exclusió que compliquen sense necessitat la vida dels qui ho pateixen. El problema no és ser gai. El problema és que encara hi hagi tants ignorants al món.

De reüll

Anna Puig

Poc amor propi

Quan viatges et queda més clar el poc amor propi que tenim, especialment amb la nostra llengua. Som els primers a menystenir-la i a minimitzar-la i uns dels principals culpables del decreixement del seu ús. Sense aquesta autocrítica poc avançarem i les darreres dades sobre l'ús del català ens haurien de fer reflexionar. Tot això els ho dic perquè he estat uns dies amb la família en una població de l'interior de França i m'ha cridat l'atenció el poc domini dels idiomes de les persones que treballaven de cara al turisme. Parlaven francès, evidentment, alguns es defensaven en anglès –i dir defensar-se és ser molt generosa– i només un parell sabien dir quatre paraules en castellà. Els díptics informatius tots estaven en francès. I amb una mica de sort en trobaves algun en anglès. I res més. Estem parlant d'un establiment

estrictament turístic, no petit precisament. Però per ells no suposava cap problema. Ni era una situació que la plantegessin amb prepotència sinó amb la naturalitat de qui està a casa seva i parla el seu idioma.

Costa trobar una situació similar a Catalunya. Vagin a la costa i a molts llocs els parlaran en castellà, en anglès, en francès, en italià, en holandès... però difícilment en català. I, a més, segurament ni l'entendran. El problema no és saber idiomes sinó marginar un dels propis del país. Però no ens queixem i ja ho considerem una batalla perduda. El que els deia, poc amor propi.

Les cares de la notícia

PRESIDENT DE L'OBSERVATORI DE L'HOMOFÒBIA

Eugeni Rodríguez

Una tasca necessària

L'activista Eugeni Rodríguez presideix l'Observatori de l'Homofòbia, que està recollint des de fa temps els atacs violents contra gais, lesbianes, transsexuals, bisexuals i intersexuals. Una tasca que deixa en evidència el repunt d'atacs que hi ha hagut els últims mesos, del tot denunciables.

LÍDER DE BIRMANIA I PREMI NOBEL DE LA PAU

Aung San Suu Kyi

Inhibició amb els rohingyes

La líder de facto de Birmània ha estat incapaç durant dos anys de solucionar la crisi de la minoria rohingya, la minoria musulmana que va haver de fugir a la veïna Bangla Desh, després dels atacs de l'exèrcit birmà. Més de 700.000 rohingyes continuen en camps de refugiats a Bangla Desh.

PRESIDENT D'AENA

Maurici Lucena

Vagues al Prat

Tot i que les dues vagues ara mateix en curs, la dels vigilants del control de seguretat i la del personal de terra d'Iberia, han afectat poc en el dia a dia de l'aeroport, des d'AENA, l'empresa que el gestiona, no s'han vist esforços per trobar una solució definitiva a aquests col·lectius.

EDITORIAL

El tabac, una guerra que cal guanyar

El tabac és probablement una de les addiccions més socialitzades fins no fa gaires anys. Però la diagnòsi dels càncers de pulmó ha canviat aquesta percepció i ha demostrat la perillositat del tabaquisme. I, després d'uns inicis polèmics, hem incorporat sense problemes la legislació antitabac que prohibeix fumar als transports públics, llocs de treball, bars, restaurants i sales d'oci. Ara bé, no ha estat suficient per erradicar-ne el consum. I s'han disparat les alarmes per un repunt l'any passat en la xifra de fumadors a Catalunya, després de dècades de descensos.

Cal, doncs, incrementar les mesures amb una nova legislació encara més restrictiva. És de lògica que s'acabin blindant al tabac tots els espais de caràcter col·lectiu, com ara parades d'autobús, terrasses de bar i equipaments esportius a l'aire lliure. Ningú s'ha de veure obligat a suportar el fum de la persona que té al costat. La pressió a la indústria també s'ha d'intensificar amb un augment del preu que sigui encara més dissuasiu per als consumidors, així com afegint a la prohibició d'anunciar el letal producte altres mesures que en restringeixin encara més la visualització i l'accés. A més de barrar el pas al fet que la cigarreta electrònica, amb components també nocius per a la salut, pugui ser una alternativa al tabac convencional. I, finalment, s'ha d'establir des del sistema sanitari català un pla de xoc per ajudar a la desintoxicació dels usuaris. No totes les mesures depenen de la Generalitat però en aquesta lluita contra el tabaquisme totes les administracions han de tenir present que no es pot afluixar davant una xacra com aquesta. El tabac mata i cal erradicar-lo de la nostra societat per impulsar que puguin ser en un primer moment les mesures a aplicar.

Tal dia
com
avui fa...

1
any

Els llaços grocs i Cs
La policia local de l'Ametlla de Mar identifica vuit individus que es dediquen a retirar llaços, entre ells el periodista i fundador de Cs Arcadi Espada.

10
anys

Sentència del TC
El govern de José Montilla diu que obehirà la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut, però es reserva la resposta.

20
anys

Més ingressos
Hisenda ha ingressat 64.000 milions de pessetes més per l'encariment de la benzina i l'augment del consum de productes petrolers.

Full de ruta

Jaume Vidal

Tant, tant i tant Tarantino

Una de les aportacions més grans del cinema de Tarantino és haver aplegat qualitat i comercialitat dins d'un context de cinema d'autor. Em diran que molt abans ja ho havien fet John Ford i Alfred Hitchcock, però el seu reconeixement els va venir *a posteriori*. El cinema destinat a les sales cinematogràfiques, malgrat etiquetes com *d'autor* o *d'art i assaig*, sempre té una vocació popular. El problema és que no hi ha un públic, sinó diversos. Si popular vol dir apropar-se a la gent, el cinema de Pasolini, Visconti, Fellini, Bergman, Truffaut eren populars, però segurament de difícil digestió per un jove de primera volada. I això és el que em va passar a mi i a molts de la meua quinta quan vam començar a anar a cinemes que no eren les sales de barri. Jo me'n vaig atipar, d'aquests mestres. Però per un noi jove, films com *Teorema* o *Porcile* eren de difícil descodificació. Per això, sense renunciar al cinema d'exploració de l'ànima humana, em va

La familiaritat amb Tarantino és que pots sentir-lo com si fos un company de pupitre amb el qual comentaves les sèries de televisió o les pel·lícules del cine del barri

començar a passar pel cap si el cinema de qualitat no podia tenir el mateix esperit del que m'havia fet vibrar quan era petit, fins i tot el rodat a Esplugues City. Aquesta reflexió feta en plena era dels cinemes d'art i assaig va tenir resposta amb l'aparició dels Spielberg o Lucas, un cinema de guant de seda i puny de sèrie B, del qual Tarantino és un dels grans representants i que ha aconseguit crear a partir de molts referents un estil nou i propi. *A Érase una vez en Hollywood*, he tingut la sensació de trobar-me amb un company de pupitre comentant l'endemà l'últim episodi d'*El Virginiano*, *Mannix*, o *El agente de Cipo*, sèries dels 60 i 70 que cita a la pel·lícula. I també trobar-me'l assegut al meu costat als ja desapareguts cinemes Galileu, Liceu o Gayerre que van iniciar la meua relació amb el cinema. Tarantino ve a dir-nos que el cinema pot continuar sent fidel a la idea originària d'espectacle de fira que buscava impressionar amb imatges en moviment. Ara, però, amb molta més sofisticació i intel·ligència.

Tribuna

José M. Murià. Membre de l'Acadèmia Mexicana de la Història

Si no fos per Mèxic

Cal dir que el títol està inspirat en el nom d'un banc per seure que hi ha al passeig Marítim de l'Escala, on els vells es reuneixen a les tardes per comentar tot el que podrien fer "si no fos" pel reuma, la cama, l'esquena, els anys... En aquest cas, però, serveix per fer referència al que hauria passat si el govern de Mèxic no hagués fet el que va fer entre l'any 1939 i el 1950: més de 130.000 éssers humans refugiats a França, principalment, una cinquena part dels quals eren catalans, no s'haurien escapat de les urpes dels nazis o dels franquistes i les haurien passat molt negres si no és que simplement i senzillament els haguessin matat, com van arribar a fer-ho a molts.

ENCARA QUE HO PUGUI SEMBLAR, no escric pas aquest article per mirar que es venguin exemplars d'un llibre meu, amb el mateix nom, que acaba de sortir, ja que és molt difícil que n'arribin exemplars a Europa... el que sí voldria és trobar un xic de suport a la meua pretensió que es tingui més present l'immens valor d'aquella gesta, única a la

història de les relacions internacionals, que va dur a terme el govern de la meua pàtria a favor de demòcrates i republicans espanyols, catalans i d'altres nacionalitats que foren perseguits i fins i tot quedaren a la mercè de les forces totalitàries que manaren de manera absoluta a tants països de l'Europa occidental.

S'HA DIT MOLT QUE EL PRESIDENT LÁZARO CÁRDENAS va obrir les portes de Mèxic, però s'hi hauria d'afegir que el seu successor, Manuel Ávila Camacho, les va conservar així: ben obertes. Però encara hi ha molt més a dir: a més de rebre dignament uns cinquanta mil refugiats de moltes menes, fa per tots els possibles per venir a recollir-los a França mateix, i també a Portugal, i fer-los venir a Mèxic, on foren rebuts amb els braços oberts i tingueren l'oportunitat de viure i de fer-ho en llibertat. Sobre això, precisament, és el que voldria que es tingué més present, ara que es parla tant dels 80 anys del viatge cap a Veracruz del primer vaixell curull de refu-

giats, però no tant de l'heroica feina d'uns quants joves i improvisats diplomàtics, amb la mística de la Revolució Mexicana i els pantalons molt ben posats, que es van escarrassar arriscant en molts casos fins i tot la vida, per ajudar els perseguits. Cal recordar, per exemple, el poc conegut acord que l'agost de 1940 aconseguí de Petain l'ambaixador mexicà Luis I. Rodríguez, gràcies al qual els refugiats quedaren sota la protecció de la bandera mexicana, i tantes altres coses, com el fet de defensar dels franquistes el president Azaña amb la pistola a la mà...

CAL TENIR PRESENTS també les gestions del cònsol general Gilberto Bosques, documentant dia i nit i amagant a diferents indrets els més perseguits, a més de crear centres d'acolliment i fent abordar alguns perseguits per la Gestapo, mig embolicats amb aquella mateixa bandera de tres colors que encara enlairem amb tant d'orgull. Això és el que voldria: que hi hagués més consciència del que va fer la Revolució Mexicana a favor de Catalunya.

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

Una taquilla inversa

■ És un plaer felicitar els membres de les companyies de teatre Terra Baixa d'Amposta i Tempo Teatre de Sant Jaume d'Enveja per la seva excel·lent interpretació de l'obra *Diner molt negre*, el passat 14 d'agost a la plaça de l'Ajuntament de la capital del Montsià, plena de gom a gom. En acabar, les cares i els comentaris dels assistents delataven una immensa satisfacció per haver gaudit d'un espectacle, aconseguit de manera molt brillant i protagonitzat per uns actors, amateurs, que es podia intuir que viuen el teatre apassionadament. Per tot plegat, em ve de gust oferir-los aquest agraïment públic, reconeixent, també, és clar, l'esforç i la dedicació que vam veure a l'escenari. Fins a la propera, artistes!

JAUME PORTA JOSA
Amposta (Montsià)

Fem pinya

■ La pinya és la base d'un castell, els baixos, les crosses i els contraforts, els fonaments d'una estructura que res té a veure amb ideologies, amb el color de la pell i les religions, només aplegats per un sentiment, fer-lo possible i gaudir de l'esforç col·lectiu d'un curt instant de glòria, el de quan l'enxaneta aixeca la mà, senyal inequívoc d'haver coronat el cim. Però, ai las, quan la pinya s'estronca per manca d'unitat, de criteris, per culpa de les ideologies i enveges que suren per sobre dels sentiments, el castell és un impossible.

A Catalunya passa exactament el mateix, l'orgull, la prepotència i sobretot les enveges per falses i manipulades enquestes, a part de trencar la unitat, l'esforç comú necessari per aconseguir el fi desitjat, la construcció del castell, aquest s'estronca en un gran fracàs.

Un cop construït el castell

de la llibertat, la casa gran, Catalunya, els partits es podran barallar, discutir i, si cal, des de l'educació i el respecte combatre els adversaris, mai enemics, amb tots els considerants que creguin oportuns, però sempre des de la legalitat un cop la república catalana sigui una realitat.

PERE MANUEL GIRALT PRAT
Sant Just Desvern (Baix Llobregat)

Tan a prop i tan llunyanes

■ Intentaré explicar el que m'ha mogut a escriure aquesta semblança entre les dues entrançables ciutats que per mi són on visc i la meua capital: Sant Joan Despí i Barcelona. Concretament, el meu vell poble, avui ciutat de més de 35.000 habitants, només el puc lloar, pel que fa a ben cuidat, net i endreçat en general, amb zones verdes de qualitat i centres cívics moderns a cada barri. Parer generalitzat entre

els santjoanencs, si bé és acceptable qualsevol opinió o crítica, i sempre hi pot haver mancances i també altres parers. Comparo la veïna Barcelona, cap i casal on de fa temps sembla que una deixadesa creixent i manca de neteja es va fent palesa progressivament. El Raval és un exemple on els racons i carrers estan deixats, pintats, cosa també extensible al barri de Gràcia que he visitat aquesta festa major per gaudir dels seus carrers engalanats; crec que aquesta antiga vila amb personalitat pròpia mereixeria més atencions municipals. I un altre exemple flagrant: les places d'ambdós costats de l'estació de Sants, lloc de rebuda de centenars de visitants i entrada a la capital, ofereixen al visitant un aspecte de deixadesa i obra inacabada. Barcelona, posa't les piles que et fan molta falta!

BONAVENTURA BOSCH I SOLÀ
Sant Joan Despí (Baix Llobregat)

La frase del dia

“ERC ha aparcat l'independentisme i ha adoptat tesis convergents que havia combatut enèrgicament”

David Bonvehí PRESIDENT DEL PDECAT

Tribuna

Jaume Medina. Catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona i escriptor

L'eficiència del centralisme

Aviat farà dos anys de les pallisses democràtiques de l'“a por ellos!”, infligides legalment a uns indefensos i pacífics ciutadans disposats a esdevenir el que són, seguint l'imperatiu de l'autoconeixement preceptuat pels savis antics. Ara que la qüestió de la independència de Catalunya sembla ja del tot apaivagada, reduïda i liquidada, ara és l'hora de recordar que l'Espanya a la qual la nació catalana es troba sotmesa no és sinó un monolític, inflexible, centralista i violent estat unitari.

L'ANÈCDOTA QUE SEGUEIX ho il·lustra eloqüentment. El dia 24 del passat mes de maig vaig anar a l'oficina de Correus del meu barri barceloní a fer els tràmits per enviar un sobre a una població llenguadociana. A sota de les senyes del destinatari, jo hi havia posat el nom de la localitat amb el número del codi postal i prou. De totes maneres, quan vaig ser davant del funcionari que em va atendre, se'm va acudir precisar-li que la carta anava adreçada a un poblet veí de Tolosa. Llavors el meu interlocutor va escriure de propi puny al peu de l'adreça “Francia” i al revers, a sota de les dades del remitent, “España”.

PERÒ AIXÒ NO ÉS PAS el més transcendent de la trobada amb el funcionari: en haver-li demanat quant trigaria l'enviament a arribar al seu destí, em va respondre que parlàvem d'uns sis o set dies. I hi va afegir: “...perquè tots els correus que van a l'estranger passen primer per Madrid.” Sí!; és tal com ho veu escrit el lector. Oi que sembla increïble? Doncs aquesta és la verdadera realitat. De Barcelona a Tolosa (o viceversa), hi ha tan sols tres hores en cotxe, segurament no gaires més en tren, i poca estona en avió. Ara: una carta ha de fer marxa. En total deu dies de camí. El dia 3

de juny vaig saber que la tramesa ja havia arribat a lloc.

DEIA ABANS que ningú no s'havia cregut el que jo explicava. Per això vaig anar de nou a una oficina de Correus a informar-me, i molt amablement les funcionàries em van descriure el trajecte: de primer, totes les cartes de la nostra zona van a un centre de Sant Cugat del Vallès, i d'aquí a Madrid, on es processen diàriament milions de cartes, que després fan camí cap a París abans d'arribar al seu des-

“Encara que ens vulguin fer empassar que els catalans som tan lliures com els ciutadans més lliures del món, en realitat el poder central vigila amb molta atenció tot allò que es refereix a Catalunya

tí. I em van aclarir que avui dia totes les trameses es fan per avió. Quan els vaig fer l'observació que la trajectòria em semblava inconcebible, una d'elles em va precisar amb una candidesa angelical que el procediment en realitat no respon pas a cap raó política, sinó que es fa d'aquesta manera amb vista a l'eficiència del servei. Després de donar les gràcies, vaig sortir de Correus tot pensant que de fet els ciutadans hem d'estar més que reconeguts a l'ordenament estatal per l'estupenda, sol·lícita i generosa cura que té de tots nosaltres...

VET AQUÍ UNA MOSTRA gairebé insignificant del que és aquest Estat que des de les esferes del poder s'esforcen a presentar-nos com un dels més descentralitzats del món. En realitat, qualsevol acte de la nostra vida passa per la capital: és a ella on cal adreçar-se per demanar un certificat sobre les últimes voluntats i és en ella (al BOE) on es publiquen tots els anuncis rellevants per al funcionament del país. No ens enganyem: encara que ens vulguin fer empassar que els catalans som tan lliures com els ciutadans més lliures del món, en realitat el poder central vigila amb molta atenció tot allò que es refereix a Catalunya, en política, en dret i en justícia, en economia, en empresa, en comunicacions, en relacions internacionals, en educació, en cultura, en llengua, en identitat, en nació..., i tot ha d'haver passat pel sedàs i per l'aprovació, el reconeixement o el consentiment de l'estructura estatal abans de poder operar amb normalitat entre nosaltres. I tot el que no superi el rigid i sever control és inconstitucional i, per tant, il·legal. Aquest és l'origen de les amables garrotades, dels exilis, dels captiveris dels presos polítics i, en suma, de la planejada ruïna de la nostra vida col·lectiva...

De set en set

Anna Carreras

La cuina de l'indi

Bambolines. Anècdotes. Gastronomia. Música. Un quartet explosiu que la periodista barcelonina Laura Ramos ha

posat a la coctelera per crear *Roadie Advisor*, un llibre sucós i fresc, l'espèl de la rebotiga de les gires *indie* de Love of Lesbian o Sidonie, Vetusta Morla, Lori Meyers i León Benavente. Amb pròleg del xef Pepe Nolla i una recepta de regal, escortem les bandes en uns viatges amanits per una figura clau però sovint ignorada, a l'ombra, a qui Ramos ret tribut: el *tour manager*, el Neil Aspinall de casa nostra, el cervell que munta les gires, qui fa de pare pacient i de psicòleg quan els artistes entren en “mode músic”, qui tria els locals, qui sap les virtuts i els defectes dels seus protegits, a qui blinda tant com pot. Gonçal Planas, el cinquè lesbiano, el “romàntic”, concedeix entrevistes, visites, secrets, rituals, manies, supersticions, fotografies i familiaritat a Laura Ramos, a qui imagino atenta prenent notes mentals i cuinant a foc lent el que serà un dels llibres més originals de l'any. Entre la crònica periodística, la guia gastronòmica del *bon vivant* i el document humà, el llibre integra un mapa peninsular amb els cinquanta restaurants preferits pels artistes, sibarites estetes que no es prenen els àpats com un mer tràmit sinó com el moment essencial de calma abans de pujar a l'escenari. La Laura ens fa *voyeurs* i riallers. Estimula ulls i boca, com el bon menjar. El lector té el gaudi assegurat amb aquest mapa de vida a la carretera, entre fogons i camerinos. No busqueu morbo ni salsa rosa: Laura Ramos pren la gastronomia com l'excusa perfecta per descobrir com es mouen els músics quan no són a l'escenari. I en fa literatura.

Sísif

Jordi Soler

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT**Josep Huguet** Exconseller de la Generalitat

“El simbolisme i els vots no faran cedir l'Estat”

LA DIADA • “Volia alertar de la maror interna generada per un sector de l'ANC, i també de fora, que responsabilitza els partits d'una suposada traïció al procés, i que ho fa parlant en nom del poble” **SITUACIÓ ACTUAL** • “Dos anys després de l'1-O, hem estat incapaços de fer una diagnosi i una estratègia de mobilització i lluita, no electoral, compartida. I aquest és el drama”

Francesc Espiga
MANRESA

Enginyer i historiador de formació, Josep Huguet (Manresa, 1951) acumula un llarg recorregut polític que abraça des de l'anti-franquisme fins a l'independentisme de base. Ja a les files d'ERC, va ser conseller de la Generalitat, en dues etapes, entre el 2004 i el 2010.

Anirà finalment a la manifestació de la Diada?

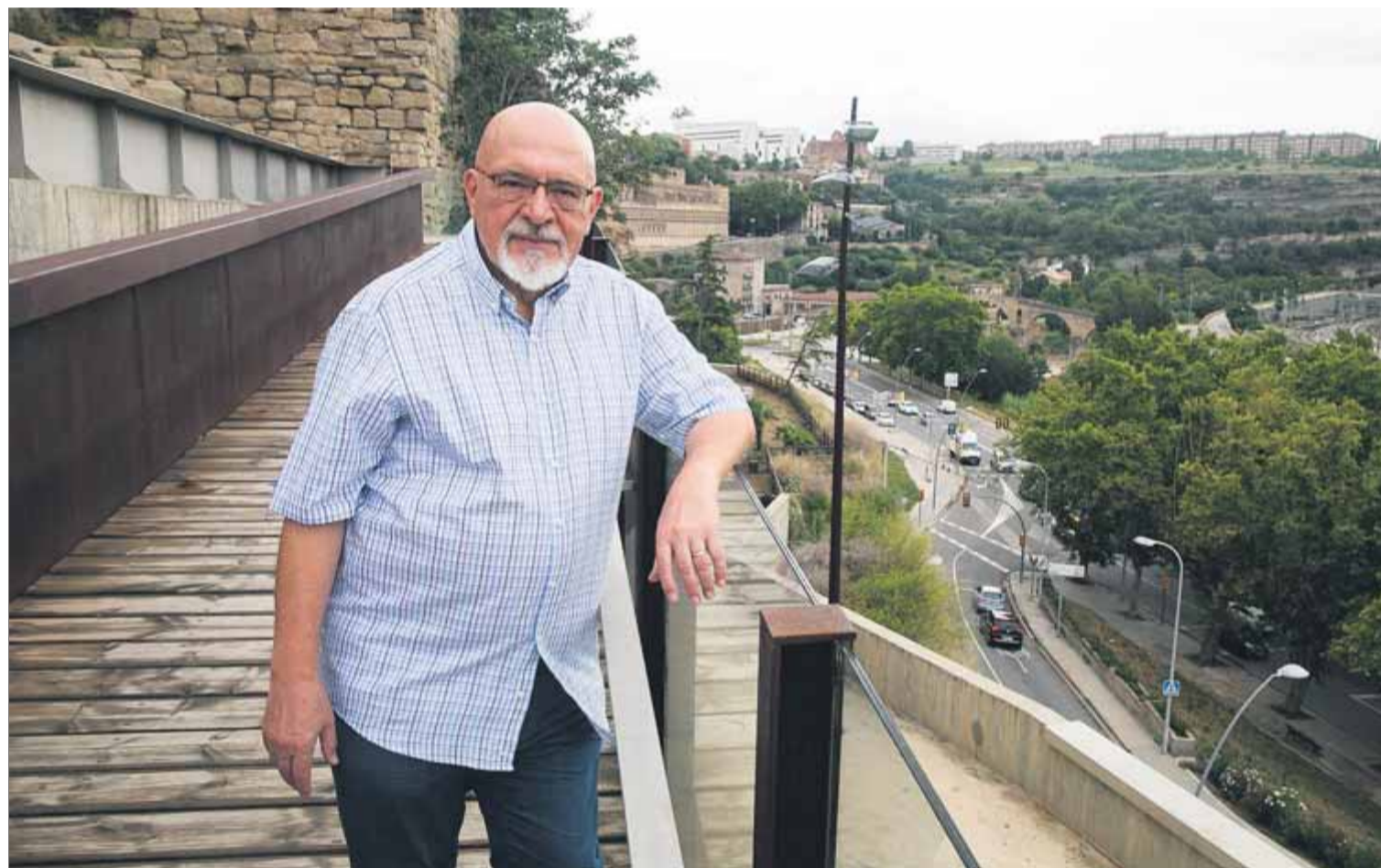
La intervenció que vaig fer a les xarxes volia ser un crit d'alerta del que, per a mi, és una desviació que pot dur l'independentisme a situacions complicades. La qüestió sobre la qual volia alertar és la maror interna generada per part d'un sector de l'ANC, i també de fora, que responsabilitza els partits d'una suposada traïció al procés, i que ho fa parlant en nom del poble.

És a dir, denuncia que dins del mateix moviment sobiranista hi ha una croada antipartits?

S'estan fent uns discursos i uns titulars que parlen en nom del poble, quan el poble, en un marc democràtic, té dues maneres d'organitzar-se: en partits o en entitats. I els partits polítics independentistes, avui, agrupen més de 40.000 persones, entre militants i simpatitzants. Són els mateixos que té l'ANC, amb molta gent amb militància duplicada en els dos sectors, com jo mateix. Per tant, en democràcia la gent s'organitza en partits i en entitats, i la que té més socis, té més poder. I, en aquest cas, Òmnium multiplica per quatre el poder de l'ANC.

Però aquest brogit intern entre sectors de l'independentisme no és pas nou, no?

Ve de lluny. Fa un any, per exemple, a la manifestació ja no hi havia eslògan, i això ja va ser

Josep Huguet, fotografiat al parc que enllaça amb la basílica de Santa Maria de la Seu de Manresa, localitat on viu des de fa anys ■ ORIOL DURAN

com una mena de crida a tirar-se els plats pel cap, fet que, sortosament, no va passar. Després va venir l'operació de les primàries, en què la realitat pura i dura és que ha estat un intent de construir un quart partit, i el que no ha tingut cap sentit és que hagi tingut el suport de l'ANC. I la prova n'ha estat el resultat: un fracàs estrepitos per a les candidatures, la divisió de vot en l'independentisme i la pèrdua d'unes quantes desenes de regidors, fet que segurament ha possibilitat aquestes operacions estranyes que s'han vist.

Si hi ha una fatiga de la militància independentista, també hi deu haver influït la gestió que s'ha fet del procés, no?

Dos anys després de l'1-O, hem estat incapaços de fer una diagnosi i una estratègia de mobilització i lluita, no electoral, compartida. I aquest és el drama. Anem a un Onze de Setembre sense estratègia única i amb un ball de bastons, excitat pels que busquen aquest quart espai, i pels trols, que hi són.

I què ha fallat?

D'entrada, hi ha gent que encara es permet dir que el que va passar després de l'1-O és culpa dels dirigents polítics per no haver anat fins al final. I part de l'independentisme encara està situat en aquesta fase. Aquí trobem gent de la CUP, d'aquest quart espai en construcció i de sectors propers a Puigdemont.

Una part d'ERC i també d'Òmnium, a més d'altra gent com el president Mas, el que diuen és que l'1-O es va fer el que es va poder. Cal recordar que ja va costar molt arribar-hi, ja que el referèndum va venir precedit d'una crisi de govern. Però l'1-O era molt important per poder fer la prova del cotó fluix, que, en el fons i en la forma, consistia a testar si dins l'Estat espanyol era possible un procés a l'estil del Quebec o Escòcia. I no vam passar d'aquí, no ens enganem. Vam fer una prova amb l'Estat en contra i la vam guanyar, parcialment. I també vam demostrar que Europa no ens segueix, ja que ni tan sols va reaccionar a la brutalitat policial. També va quedar clar que l'Es-

tat va ser molt més brutal del que es preveia. Perquè ja ens podíem imaginar com actuaria l'Estat espanyol, però el fet de veure-ho, i de viure-ho, va fer que molta gent prengués consciència que aquest és un estat que no té comportaments democràtics. Per tant, si tothom estigués d'acord amb aquesta part de la diagnosi, no seria pas negatiu. El problema és que hi ha una fracció que parla de traïció, i que apel·lava a anar gas a fons després de l'1-O. I jo em pregunto: i com?

Fent efectiva la DUI que es va aprovar nominalment, per exemple?

Una DUI necessita poder coercitiu, i l'1-O no estàvem prepa-

rats per fer-la efectiva.

I això no va ser un engany?

Jo crec que no. Va ser una prova. Dins l'àmbit polític es creia que s'estava fent el mateix que al Quebec i Escòcia, amb una mica més de risc potser, però aquest era l'escenari pensat per tot-hom. Per tant, no hi ha un engany explícit, hi ha una equivocació de diagnòstic prèvia. Però no s'ha de veure tampoc com un error, sinó com un aprenentatge. Sempre hi ha uns il·luminats que diuen que ho saben tot, però la gent havia de veure, i aprendre, com es comporta l'Estat. I no hi havia capacitat de fer res. No valen referents com Eslovènia ni res de res, perquè allà es va ajuntar la caiguda d'un règim comunista i la complicitat, armada, d'Alemanya. Som un cas diferent. I en la mesura que hi ha alguns partits, començant per ERC, que han trigat a explicar-se bé, i d'altres que encara juguen amb l'ambigüitat, començant per sectors del PDeCAT vinculats amb Waterloo, no anem bé. Cal fer més força, cal un combat amb l'Estat i tornar a

Hem passat d'una guerra de moviments a una de posicions, en què no s'han de posar totes les trinxeres en risc

la carpeta del referèndum, que no és una pantalla passada. Ens cal perquè se'ns entengui a Europa i al món i perquè és un objectiu que pot unificar el 70%-80% de la població i posa contra les cordes l'Estat. I això no vol dir oblidar la unilateralitat.

Però l'independentisme està dividit per l'estratègia a seguir...

Hi ha una dialèctica, que per a mi és inconsistent, o falsa, entre els que demanen ampliar la base per tenir més vot, cosa que defensa fins i tot la presidenta de l'ANC, i els que encara continuen pensant que amb gestos simbòlics, o amb institucions

que tenen una tasca de representació internacional important –com el Consell per la República– però que no tenen una incidència real en el dia a dia, ja n'hi ha prou. Però no hi ha una força efectiva al darrere. Els vots i els gestos simbòlics no faran cedir l'Estat. Primer cal fer un relat del que va passar i per què, i que s'entengui. A partir d'aquí, cal més vot, i fer coses efectives per, a la pràctica, posar l'Estat contra les cordes. I hi ha diverses maneres de fer-ho.

Com ara?

Per començar, ja hi ha acord que ha de ser una lluita no violenta, que ja és molt. I això no s'improvisa. Molts ens estem adonant que experiències no violentes com la que al seu dia van aplicar els objectors de consciència, o les lluites d'altres llocs del món, són l'única via que tenim per acumular forces. Però s'ha de planificar.

Parla de desobediència civil?

De no-violència, que és un concepte diferent i que té moltes gammes. Una són les protestes

L'Estat no s'asseurà a negociar si no fem trontollar algun dels seus pilars. I cal triar molt bé quin, o quins

o manifestacions, que ja les sabem fer. Però n'hi ha d'altres a desenvolupar, com la construcció d'alternatives. Si sabem que l'Estat és una casta econòmica, cal fer créixer alternatives, per exemple, en el camp dels serveis, l'alimentació i el consum. També hi ha la no-cooperació, que és legal. De la mateixa manera que el rei i el govern espanyol van promoure la fuga de seus socials d'empreses cap a Madrid, si això s'allarga potser altres pimes catalanes poden buscar un altre lloc per cotitzar que no sigui l'Estat. Cal creativitat. I desobediència civil, que ja és una posició molt seriosa. I tot això vol

una organització darrere, amb jerarquia, perquè els actes no siguin individuals i desconnectats entre si. Hem passat d'una guerra de moviments a una guerra de posicions, en què no s'han de posar totes les trinxeres en risc. Com ara la Generalitat.

I quina ha de ser la resposta a la sentència?

Sense una anàlisi a mitjà termini, el judici sol serà com un bolet davant del qual no sabrem ben bé què fer. Precisament perquè tenim la sentència a sobre, cal accelerar per buscar un mínim comú denominador en estratègia. I, insisteixo, o la resposta al judici s'emmarca en aquesta gamma d'accions pensades i coordinades, o tornarem a perdre el temps. L'Estat no s'asseurà a negociar si no fem trontollar algun dels seus pilars. I, per això, hem de triar molt bé quin, o quins, fem trontollar –la banca, la monarquia...–, perquè tots alhora no podrem. I llavors Europa reaccionarà. ■

@ L'entrevista completa,
a www.elpuntavui.cat

UN ESPAI IDEAL per a la teva reunió d'empresa

★★★★
URH HOTEL
CIUTAT DE MATARÓ

Info a: T. +34 937 575 522
info.urhmataro@urh-hoteliars.com

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

El meu país

Montserrat Nebrera

Professora de dret constitucional

Un espai per a l'esperança

Diverses veus i projectes s'han aixecat en els últims temps reivindicant un catalanisme que, pel fet de ser-ho, no preguntí a qui s'hi vulgui apropar sobre el seu sentiment de pertinença. El temps dirà si són capaços d'unir-se sota una sola referència fent realitat, també en aquest nivell, la dita que "la unió fa la força". Ara per ara les raons per les quals no ho haurien de fer són imperceptibles, sobretot perquè ja són massa les evidències de l'espai ideològic abandonat per la resta de formacions polítiques.

Les enquestes diuen de forma recurrent que a Catalunya majoritàriament la gent se sent tan catalana com espanyola. El més normal estadísticament parlant potser és també l'actitud sociopolíticament més tendent a la normalitat. Al cap i a la fi, el catalanisme és la manera catalana de ser espanyol, i per tant, la singularitat existeix, com de ben segur en molts altres indrets d'Espanya, fent-ne una realitat política complexa on romandre en la unitat implica el respecte per la diferència de les parts i la lleialtat sincera en el tot.

Pel que fa a Catalunya, ben cert és que hi ha gent entestada a pensar Espanya com a sinònim de repressió, com també ho és el fet que hi ha qui assimila Catalunya amb una voluntat unànime d'encetar projecte propi. Però per molt que es capfiquin els bàndols enfrontats i se'n faci resó una premsa que viu de la notícia (la notícia, com la novel·la, atrau més quan no l'espatlla la veritat), el cert és que hi ha una majoria sentimentalment arrelada a la idea de la convivència i més o menys compromesa amb l'ideal de la concòrdia.

Aquesta gent haurà pogut votar en el passat partits polítics diversos i per ben diverses raons: deixar-se endur per l'onada, intentar contrarestar-la, patir la por que guanyi l'altre. Tothom és susceptible de caure en el parany de la basarda, de la indignació irracional, de la creença en fórmules màgiques tan immediates com reclama la premsa present. "Tenim pressa", es diu tot i saber que sol ser dolenta com a companya de viatge per a les coses importants.

Igual que cal parar atenció al que es desitja perquè es pot aconseguir, també fora necessària l'avaluació global d'una jugada per tal que no acabi rebotant l'arma llançadora sobre els nostres caps. Vull dir amb

Sánchez i Torra es donen la mà a l'entrada del Palau de Pedralbes ■ ANDREU DALMAU / EFE

“Si alguna cosa no canvia en la relació entre l'independentisme esbojarrat i l'Estat profund, el problema romandrà enquistat

això que per tal que Catalunya guanyi el futur amb la dignitat i riquesa que ha caracteritzat bona part de la seva història, caldrà que tothom hi perdi una mica. Per començar, han de perdre protagonisme els partits que en aquest assumpte han tingut el paper més destacat en l'incendi que amenaça de calcinar les nostres esperances de reconciliació, uns partits que tothom pot ubicar i identificar, per molt que en algun cas ara vulguin fer veure que no hi eren, o no van dir, o que no van avalar la radical criminalització de l'altre pel fet de pensar diferent. No sé si es pot dir fractura al que a Catalunya vivim des de fa uns anys, però hi ha una baralla sostinguda entre els que a cada bàndol consideren traïdors els integrants de l'altre, sense cap autocrítica, sense cap compassió. "Ni oblit ni perdó", diuen. I ho diuen a tots dos fronts, de vegades en la mateixa llengua.

Tanmateix el que defenso no es pot

qualificar d'equidistància, perquè hi ha un bàndol que de manera expressa i antipedagògica ha dit a la gent que a "cop de falç" arribaria a l'Arcàdia feliç, afirmant que hi ha una possibilitat de saltar-se la llei dins del sistema. La mateixa gent que ara davant el Tribunal Suprem ha de dir que tot era una pantomima, o que des de fora d'Espanya o de la presó continua fent creure que la república és un fet o que està a tocar. Però també és cert que, dia rere dia, una part del que podríem anomenar "l'Estat profund" ha manifestat de forma poc elegant la seva finalitat comprensible: que el propi estat romangui unit. Com si ho pogués ser a qualsevol preu, com en altre temps el combat contra el terrorisme negre va arribar a la justificació dels GAL.

I vet aquí el quid de la qüestió: si alguna cosa no canvia en la relació entre l'independentisme esbojarrat i l'Estat profund, el problema romandrà enquistat a risc fins i tot que el bàndol amb voluntat de marxar obtingui majories per fer impossible continuar parlant de la unió. Una unió tan necessària com satisfactòria si es fa des de la llibertat. Una unió impossible des de la imposició. Caldrà molt temps d'altres missatges de mestres, periodistes i polítics, caldran altres actituds. Si una alternativa de govern es vol aixecar a Catalunya per a la seva reforma i l'impuls d'un nou concepte d'unitat, cal que abans que res sigui capaç de demostrar la seva pròpia unió. Hi ha un espai per a l'esperança, i desitjo de tot cor que la gent que l'ha de bastir estigui a l'alçada.

El PP recorre al TC contra els juraments dels senadors

Redacció
BARCELONA

El PP ha presentat un recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional perquè considera que la decisió del president del Senat, Manuel Cruz, d'admetre les fórmules d'acatament de la Constitució de senadors independentistes vulnera el seu dret fonamental a la representació política. Els populars també sostenen que aquest acord de Cruz, del 21 de maig, i els posteriors de la mesa del Senat per denegar la revisió un a un dels acataments, sol·licitada pel PP, vulneren el principi d'igualtat i no discriminació, que es recull a l'article 14 de la Constitució. El PP ja havia recorregut al juliol a l'alt tribunal perquè revisés "un a un" els acataments dels polítics independentistes catalans quan van jurar o van prometre en prendre possessió del càrrec al Congrés i al Senat. Aquest segon recurs, avançat per *El Mundo*, va ser presentat a mitjan agost i està signat pel nou portaveu del partit al Senat, Javier Maroto, i per la portaveu adjunta, Salomé Pradas. ■

Cs insta Torra a demanar ajut a la policia espanyola

Redacció
BARCELONA

El president del grup parlamentari de Ciutadans a Catalunya, Carlos Carrizosa, va anunciar ahir que el seu grup instarà el govern de la Generalitat, presidit per Quim Torra, a "invertir diners a pagar dotacions policials que patrullin als barris" de Barcelona i que parli amb l'executiu espanyol i demani, si cal, l'ajuda de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil. Carrizosa va acusar la Generalitat de tenir "una actitud passiva" amb la seguretat. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Avancem cap a la dreta?

XENOFÒBIA • En els últims mesos ha augmentat el nombre d'atacs xenòfobs, sobretot contra els MENA **ULTRADRETA** • Els partits que prediquen un discurs basat en l'aversion als estrangers han aconseguit “guanyar-se un espai normalitzat en l'esfera pública”

Aleix Pujol
BARCELONA

Des de fa anys, la ultradreta té un paper cada vegada més important en l'àmbit institucional en diversos països europeus, així com a les institucions comunitàries. Tot i això, Catalunya i Espanya havien quedat, fins a la irrupció de Vox, al marge del fenomen en aquesta esfera, amb comptades excepcions en l'àmbit local. En els últims mesos, a més de l'auge institucional de la ultradreta, s'ha viscut a Catalunya un augment del nombre d'atacs racistes i xenòfobs. La coincidència dels dos fenòmens obre la porta a plantejar-se si estem assistint a un procés de dretanització de la societat o si simplement s'està fent més visible aquesta tendència sense que això impliqui un canvi sociològic generalitzat.

El fet que a Catalunya i Espanya la ultradreta no trobés un espai polític important en el mateix moment en què s'estava produint l'auge a escala europea s'explica, segons l'experta en sociologia de les migracions Sònia Parella, coordinadora del CER-Migracions de la UAB, pel “llast de la dictadura”, que feia que “aquí potser [la ultradreta] estigués més continguda pels rastres tan recents del franquisme”. A això, hi suma que “la qüestió de la identitat nacional aquí és molt controvertida” i que, probablement, hagi aflorat ara “sense complexos” pel “tema català”. Contràriament, per la sociòloga experta en les emocions Natàlia Cantó, professora de la UOC, no s'ha produït un repunt de la ultradreta, sinó que no s'havia hagut d'expressar de la mateixa manera que a la resta de països perquè “mai ha quedat fora de les institucions ni ha

Manifestació massiva contra el feixisme i el racisme celebrada al març a Barcelona ■ ORIOL DURAN

estat marginada i, per tant, no en tenia necessitat”. Segons Cantó, el fenomen no és nou, però “ens expliquem mantres a nosaltres mateixos per no veure la realitat, i aquest és un dels que més ens expliquem”.

Més enllà de l'expressió institucional de la ultradreta, però, les dues expertes coincideixen que s'ha de distingir entre aquesta ideologia i els atacs xenòfobs, perquè “són coses diferents”. Per Cantó, “l'extrema dreta té molts ingredients i el racisme n'és un”. Parella, per la seva banda, hi afegeix que a “la gent que s'hi adhereix no necessàriament li podem atribuir una ideologia clara i definida d'ultradreta”, sinó que “es tracta de la principal estratègia que segueix, com en el cas del Front Nacional a França, d'ampliar la seva base electoral a través de l'ofertament de respostes simples i binàries a les frustracions i temors d'una part creixent de la societat”.

Quant a les causes de l'augment del nombre d'atacs xenòfobs, Cantó considera que rau en la “normalització d'una determinada manera de parlar de la gent”, que és conseqüència de “l'auge a escala europea de l'extrema dreta, que no només ha entrat als parlaments, sinó que també ha aconseguit tenir veu als mitjans”, i que ha arribat a “guanyar-se un espai normalitzat en l'esfera pública”. Parella posa èmfasi en “el triomf de Trump, el Brexit i la incapacitat que ha tingut l'esquerra de construir un discurs alternatiu a les desigualtats socials que genera la globalització” com a factors clau de “l'aflorament del discurs populista i excloent de l'extrema dreta”.

Per què els MENA?

Tot i que en el nostre imaginari associem les actituds xenòfobes als pensaments més conservadors, aquests comportaments es repro-

El llenguatge

Per Natàlia Cantó, en els últims anys s'ha produït una “normalització del llenguatge agressiu”, que ha suposat un canvi de paradigma. Així, “s'ha passat de la cultura del «jo no soc racista, però...», en què tots sabíem que no es podia dir, a un «Espanya, per als espanyols»”. Per Cantó, aquest canvi porta a una normalització lingüística racista que provoca la “caiguda de certes barreres d'autocontrol pel que fa a la manera de comportar-nos en públic envers els altres”.

dueixen en persones que no necessàriament són d'ultradreta. Que a Catalunya aquests atacs s'hagin produït especialment contra els MENA respon, segons Parella, al fet que “són una diana molt més eficaç per al discurs xenòfob i de dreta que d'altres que en altres països funcionen, com ara la de refugiat als països de l'Est”. Per Parella, s'han convertit “en un col·lectiu diana que compleix tots els requisits per esdevenir l'estereotip de la immigració no desitjada” i s'està “intentant deshumanitzar-los i criminalitzar-los”.

La solució, segons Parella, és que l'esquerra “creï una contranarrativa”, tot i la dificultat de fer-ho, perquè “és el que fa la ultradreta consolidant drets per a un sector privilegiat de la societat en detriment dels altres”. Per Cantó, el que cal és “generar un debat” i “decidir col·lectivament què és un problema i com es vol solucionar”. ■

Bonvehí acusa ERC d'aparcar la independència i abraçar tesis de CDC

Redacció
BARCELONA

El president del Partit Demòcrata, David Bonvehí, va criticar ahir l'estratègia d'ERC dels darrers mesos i va acusar el partit d'Oriol Junqueras d'haver arraconat l'independentisme i d'haver adoptat “tesis convergents que havia com-

batut enèrgicament” en el passat. “Ara ERC intenta ocupar aquest espai que abans ocupàvem nosaltres. Ha deixat l'independentisme i el sobiranisme una mica aparcat, també ha deixat les seves polítiques més intransigents d'esquerra aparcaades. Em fa la sensació que volen ocupar aquest espai cen-

tral”, afirma en una entrevista a l'agència Europa Press. Bonvehí sosté que l'ha sorprès que ERC hagi adoptat les tesis més convergents, que havia combatut enèrgicament”.

El líder del PDeCAT rebutja un avançament electoral com a resposta a la sentència contra els presos polítics: “Només de-

fensaria convocar eleccions si un dels dos grans partits independentistes o el tercer diguessin que volen deixar de ser independentistes i volen fer una altra cosa. Seria un canvi molt gran.” Sobre una aturada de país, Bonvehí només l'avalaria si la defensés tota la societat catalana. ■

El president del PDeCAT, David Bonvehí, aquest estiu a la seu del partit ■ ACN